

Nr 251.

Av herr **Olausson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 95, med förslag till lag om expropriation m. m.

Uti Kungl. Maj:ts nädiga proposition nr 95 till innevarande riksdag med förslag till lag om expropriation m. m. föreskrives, bland annat, att landsting och vissa statsfullmäktige skola utse visst antal av de personer, vilka sedan i sin ordning skola vara valbara till ledamöter i expropriationsnämnder.

Då förslag till expropriationslag förelåg till behandling vid 1913 års riksdag hade två ledamöter i lagutskottet, dit lagförslaget hänvisats för förberedande behandling, avgivit en reservation med yrkande, att dessa val skulle verkställas efter proportionell valmetod. Denna reservation vann kraftigt understöd i andra kammaren och avslogs med endast några få rösters majoritet. Såsom skäl för avslaget anfördes att proportionella val skulle förorsaka allt för stor tidsutdräkt vid landstingsarbetet. Sedan den ändring införts i landstingsförordningen, att de utskott, som landstingen ha att välja, skola utses efter proportionell valmetod och erfarenheten visat, att denna valmetod med tämligen stor lätthet kan praktiseras av landstingen, utan någon nämnvärd tidsutdräkt, hava anförda skäl förfallit.

Det torde vara av alla både känt och erkänt, att sedan såväl landsting som statsfullmäktige sammansatts efter proportionell valmetod, de partipolitiska synpunkterna även vilja göra sig gällande vid de val, som dessa korporationer hava att företaga. Mer än en gång har det visat sig, att majoriteterna inom dessa korporationer missbrukat sin makt till förmån för ensidigt partiintresse framför förmåga och duglighet vid val av förtroendeuppdrag.

För att intet majoritetsförtryck skall kunna förekomma vid dessa val och för att lämpliga personer till uppdragen i fråga ej skola kunna

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 4 saml. 113 häft. (Nr 248—252). 3

förbigås av partihänsyn torde nödvändigheten bjuda att dessa val ske proportionellt.

Vi tillåta oss därför på grund av det anförda hemställa,

att riksdagen vid antagandet av förenämnda förslag till lag om expropriation måtte till 23 § göra följande tillägg:

Val, som enligt denna § tillkommer vederbörande landsting och stadsfullmäktige, sker proportionellt på sätt kungl. stadgan om proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige av den 13 juni 1913 föreskriver, därest sådant önskas av minst så många väljande, som motsvarar det tal, vilket erhålles, om samtliga väljares antal delas med det antal personer valet avser ökat med 1.

Stockholm den 5 april 1916.

Carl L. Olausson.

Värner Rydén.

Jöns Pålsson.

J. R. Sundström.

Herm. Carlson.